

Dolní Podluží

Jiřetín pod Jedlovou

Horní Podluží

PERMONÍK

Založen 1993

NOVINY PRO OBČANY A CHALUPÁŘE DOLNÍHO PODLUŽÍ, JIŘETÍNA POD JEDLOVOU A HORNÍHO PODLUŽÍ

Číslo 222 • ročník XIX

ZÁŘÍ 2011

Cena dotovaná 4 Kč

UPOZORNĚNÍ

■ **ORDINACE MUDr. L. Martinkové bude 9. 9. a 26.–27. 9. 2011 UZAVŘENA.**

OÚ JIŘETÍN P/J

■ **SVOZ tříděného odpadu 12. 9. – 26. 9. 2011**

Poutní mše svatá

v kapli na Křížové hoře se koná
18. září 2011 od 10 hod.

Bohemica

Naši obec, a to nejenom náměstí, ale i hrad Tolštejn, navštívili v srpnu aktéři projektu týkajícího se připomenutí staré obchodní cesty mezi Lužicí a Čechami, mezi Budyšínem a Prahou. Po její trase se vydaly dva historické traktory, vodní cisterna a mobilní zahradní besídka. V improvizované zahrádce jsme mohli od živého zahradníka – trpaslíka (herec Zeman),

kteřý představoval přeshraničního chodce a kulturního posla, získat razítko a malého trpaslíka. Na oplátku od nás získal pas s razítkem a mapou Tolštejnského panství a našeho keramického Vildu loupežníka, který dle pověsti působil na hradě Tolštejně, kolem kterého bezprostředně vedla tato kupecká cesta. Ta byla, byť si to v dnešní době neumíme představit, hlavní silnicí mezi zmíněnými městy. To bylo v době, kdy ještě nestála současná silnice I/9 mezi Studánkou, Mejtem a Šebrem, která byla postavena v roce 1803.

Josef Zoser, starosta Jiřetína pod Jedlovou

Další případy vandalismu

JIŘETÍN P/J – Takto krásně již vypadaly **ovocné stromy** (třešně, jabloně) vysazené před několika lety kolem luční cesty pod Křížovým vrchem směrem k vodá-

renské jímcce nad Endlerovými v Jiřetíně pod Jedlovou. Letos již rodily krásné velké třešně „chrupky“. Zřejmě právě proto byly polámany a zničeny, aby „kolemdoucí“ nájedník, mající chuť na krásné ovoce dosáhl na plody. Asi mu těch deset třešní z každého polámaného stromku za to stálo, příští rok si již z těchto zničených neutrhne žádnou.

Odcizení dvou kanalizačních vpustí z ulice Havlíčkova. Foto před a po.

Obec podala trestní oznámení na neznámého pachatele nejen v souvislosti s trestným činem krádeže, ale i trestným činem obecného ohrožení. V případě, že by takovéto díry bez poklopu vjel někdo na kole či motocyklu, nedopadlo by to jistě dobře.

Text a foto **Milan Pešek**

Premiéra v lesním divadle

JIRETÍN p/J – Součástí letního sportovního areálu je i lesopark, ve kterém jsme, až na celkové nasvětlení, v letošním roce dokončili poslední část – lesní divadlo. Právě v této části areálu proběhla módní přehlídka šatů a doplňků, kterou zde uspořádala pražská podnikatelka, výtvarnice Dagmar Mašková. Úvodní slovo přednesl starosta z Varnsdorfu pan Martin Louka. Přehlídka se uskutečnila za účasti cca 70 přihlížejících na závěr týdenního kurzu paličkování „Tolštejnského krasodění“, který v obci probíhal.

Věřím, že v příštím roce lesní divadlo s kapacitou téměř 200 diváků zažije i svoji premiéru divadelní. Tím obnovíme tradice, neboť před více jak 70 lety se v nedalekém lese, nad dnešním táborem mládeže Netopýr, divadlo pod širým nebem pravidelně hrálo, o čemž svědčí dobové snímky.

Josef Zoser, starosta obce

Poradna v kostce

Téměř již polovina českých domácností v současné době nevychází ze svých měsíčními příjmy. Další zhruba 30 % rodin stěží žije „od výplaty k výplatě“.

Mnozí se snaží situaci řešit získáváním nových a nových půjček. Půjčky bankovní jsou však pro lidi v tíživé finanční situaci stále méně dostupné, a tak se uchylují k úvěrům od nebankovních institucí. Zde je však obrovské riziko, že narazí na „nesolidního“ poskytovatele, který se snaží na momentální těžké situaci dlužníka ještě vydělat. Jejich smlouvy jsou postaveny vůči dlužníkovi velmi nepřívětivě a obsahují doslova „likvidační formulace“. Ne nadarmo se těmto firmám říká „žraločí“.

Kostka Krásná Lípa p. o. nově začala provozovat Poradnu v kostce, kde zájemci mohou získat odborné poradenství nejen v oblasti rodinných, bytových, právních a jiných problémů, ale také v oblasti pracovních, finančních a dluhových těžkostí. Objednat se ke konzultaci je možno na tel. čísle 412 354 839.

Cílem poradny je pomoci klientům pochopit podstatu jejich problémů, co je příčinou jejich nepříznivé životní a finanční situace a pomoci jim těmto situacím předcházet. Podpořit je v uplatňování jejich práv a nároků, zejména pomocí při sepisování různých žádostí, návrhů, podání a odvolání. Poskytnout uživatelům služby informace, podporu, radu a pomoc, aby mohli svou nepříznivou životní a finanční situaci vyřešit vlastními silami a v mezích zákona.

Na poli finančního poradenství nabízí pracovníci poradny pomoc při sepisování žádostí o splátkové kalendáře, pomoc při jednání s exekutorskými úřady, posouzení možnosti vstoupit do insolvenčního řízení a podporu při podání žádosti o insolvenční řízení, propočet správnosti výpočtu již prováděných exekučních srážek ze mzdy, dále pak pomoc při vypracování finančního rozpočtu domácnosti a případné nalezení zdrojů k financování svých závazků a v neposlední řadě preventivní konzultaci před podpisem jakékoli smlouvy o finančním produktu a posouzení jeho výhodnosti či naopak nebezpečí z jeho podpisu plynoucích.

Na závěr jeden krátký příklad ze života: Pan Petr s manželkou si půjčili 300 tisíc od nebankovního poskytovatele a zastavili v jeho prospěch svůj rodinný domek. Ve skutečnosti dostali jen 120 tisíc, protože 180 tisíc byly poplatky za získání úvěru. Pan Petr začal úvěr splácet, bohužel však poslal dvě splátky o několik dní později a byl za to poskytovací společností penalizován částkou 80 tisíc za každou zpožděnou splátku. V průběhu dvou let se jeho úvěr vlivem dalších penalizací a úroků zvýšil až na částku 1 milion a 120 tisíc korun. V současné době přišel o svůj dům, který byl vydražen ve prospěch poskytovací společnosti a stále této společnosti dluží 320 tisíc. Přičemž dluh nadále každým dnem narůstá. Na začátku chtěli „jen opravit svůj rodinný domek“. Konec příběhu ještě neznáme, ale radostný rozhodně není a nebude. Uvádíme tento odstrašující příběh proto, aby si každý dobře rozmyslel, než podepíše nebankovní žádost o úvěr, a raději se přišel poradit třeba právě do Poradny v kostce, protože jak známo „Víc hlav víc ví“, a taky se říkávalo „Dvakrát měř a jednou řež“.

Za Kostku Krásná Lípa p. o.
Bohunka Slaná – finanční poradce

VII. Rodeo v Horním Podluží

HORNÍ PODLUŽÍ – Konec prázdnin patří již tradičně koním. Dne 20. 8. 2011 se všichni, kteří mají rádi koně, sešli na sjezdovce v Horním Podluží, kde se konalo VII. RODEO. Počasí nám víc než přálo, a tak se přišlo podívat mnoho diváků na jezdecké umění 19 jezdců a koní.

Rodeo bylo zahájeno slavnostním nástupem ve 13 hodin. Po první disciplíně nám vjel do koralu Martin Kostrouch se starokladubským vraníkem. Následovala další soutěž, a než byly vyhlášeny výsledky, dali jsme prostor našim nejmenším, aby si také mohli zasoutěžit. Všechny děti byly moc šikovné a za to dostaly sladkou odměnu. Po 3. disciplíně následovalo Indiánské vystoupení Emila Šišky. V dalším vystoupení se nám předvedla opět Vendulka s Černou perlou na dvou lonžích. Po závěrečné

disciplíně byly vyhlášeny celkové výsledky (každá disciplína byla do šestého místa bodově ohodnocena a oceněna). Každý jezdec dostal stužku a prvních šest nejlepších i nádhernou cenu.

Závěrem bych chtěla poděkovat všem sponzorům, bez kterých bychom se neobešli, a také organizátorům a všem, kteří nám pomohli. Děkuji.
B. Petružálková

OBEC JIŘETÍN POD JEDLOVOU

Obecně závazná vyhláška č. 6/2011,

o regulaci hlučných činností

Zastupitelstvo obce Jiřetín pod Jedlovou. se na svém zasedání dne 20.6.2011 usneslo vydat na základě § 10 písm. a) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku:

Čl. 1

Úvodní ustanovení

1. Činností, která by mohla narušit veřejný pořádek a občanské soužití v obci, je jednorázové, nahodilé používání hlučných strojů a zařízení v nevhodnou denní dobu.
2. Dlouhodobé hlukové zatížení životního prostředí a ochranu před hlukem, který svou velkou intenzitou a délkou trvání hlukové zátěže může ohrozit zdraví obyvatelstva upravují zvláštní zákony.¹⁾
3. Cílem této obecně závazné vyhlášky je zlepšení pohody bydlení a pobytu v otevřených prostorech v zastavěných částech obce, a to přiměřeným omezením činností uvedených v odst. 1.

Čl. 2

Omezení činností

O nedělích a státem uznaných dnech pracovního klidu²⁾ je každý povinen zdržet se používání zařízení a přístrojů způsobujících hluk (např. sekaček na trávu, cirkulárek, motorových pil, křovinořezů apod.), a to na

- a) na veřejných prostranstvích - zcela;
- b) na jiných místech - jen pokud hluk v intenzitě způsobil narušit veřejný pořádek přesáhne mimo jím vlastněnou (popř. na jiném právním základě užívanou) nemovitost.

Čl. 3

Účinnost

Tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti patnáctým dnem po dni vyhlášení.

Pavel Zoser
místostarosta

Josef Zoser
starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne: 28.6.2011
Sejmuto z úřední desky dne: 13.7.2011

¹⁾ např. zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů

²⁾ § 3 zákona č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu, ve znění pozdějších předpisů

NAPSALI NÁM

Hlučím, hlučíš,
hlučíme...

Slovo „neděle“ vzniklo ze slovesa „nedělat“ a použilo se na označení dne, kdy se nedělá. Již v knize knih stojí psáno: „Šest dní pracovati budeš a dělati všeliké dílo své. Ale dne sedmého odpočinití jest.“

Tímto poučením se však mnoho z nás neřídilo. A tak jsme přijeli na své chaloupky a místo odpočinku jsme vzali do ruky sekačky, pily, křovinořezy a jiné hlučící, leč práci ulehčující nástroje. Jaksi jsme zapomněli, že jsou mezi námi občané, kteří se na své chaloupky jezdí rekreovat a i místní obyvatelé si chtějí po celotýdenní lopotě odpočinout. Hluk nás začal postupně všechny obtěžovat.

Většina z nás proto uvítala (někteří z nás možná se skřípěním zubů) obecně závaznou vyhlášku č. 6/2011 o regulaci činnosti, kterou se zastupitelstvo Obecního úřadu v Jiřetíně pod Jedlovou

usneslo vydat s platností od července letošního roku. Mimo jiné se v ní píše, že o nedělích a státem uznaných dnech pracovního klidu je každý povinen zdržet se používání zařízení a přístrojů způsobujících hluk.

Ale řídí se tou vyhláškou vůbec někdo? Poslední červencovou neděli poslal pracovník OÚ M. Pešek na soukromý pozemek pracovníky vyzbrojené křovinořezem. A sekali a hlučeli. Každou neděli se ozývá od vleku pila, bruska či jiný hlučný nástroj. Po mém upozornění, že by měli dodržovat vyhlášku, mi jeden pán, který tam pracoval, sdělil: „Paní, my budujeme od pondělí do neděle. Ted tu byl místostarosta a nic nenamítal a vůbec - vy tu nehlučte!“

Tak pro koho je vlastně vyhláška určená? Jen pro chalupáře? Místní mají výjimku? Nebo hlučet budeme všichni dál a dál budeme obtěžovat ty, kteří si do tohoto krásného koutku ve Šluknovském výběžku jezdí odpočinout?

Zora Zubalíková

Odpověď ...

Když Bible, tak také „Hoď kamenem, kdo jsi bez viny.“

V polovině měsíce června 2011 zastupitelstvo obce Jiřetín pod Jedlovou schválilo na svém veřejném zasedání obecně závaznou vyhlášku, týkající se mimo jiné i pracovního klidu ve dnech svátků a nedělí, platnou od 16. 7. 2011. Paní Zubalíková si oprávněně stěžuje na porušení této vyhlášky pokud, jak píše, mnou poslaní pracovníci sekali trávu v neděli, ať to bylo, kde to bylo. Já mohu jen říci, že zmínění pracovníci nebyli pracovníci obce, ale lidí, kterým jsem „dohodil“ příjmy v soukromé osobě. Více jsem se tím nezabýval a ani jsem nepřemýšlel o tom, jestli práci vykonají v týdně, nebo v neděli. Pravda, asi jsem je měl na novou, platnou vyhlášku upozornit, ale kdo je bez chyby, že? Řeknu pravdu, když napíšu, že mne to ani nenapadlo. Většina z nás byla zvyklá pracovat na svých domech či pozemcích ve dnech volna, tedy i o sobotách a nedělích, a to včetně chalupářů, kteří si sem jezdili a jezdí „jen odpočinout“. Budeme si určitě chvíli zvykat na nové normy, ale určitě se to i včetně mne na-

učíme. Já jsem měl tuto neděli již také doma vytaženou sekačku, že posekám, než mi doma připomněli, že je neděle.

Nejsem na obci jistě sám, kde se o víkend dříve „netrhnu“ a telefon nemluví. Většinou jsou to chatari, kteří něco potřebují ve dnech klidu zařídit, či poradit. Pokud to jde, tak jim vyhovím a ostatní jistě také. Neberu to jako obtěžování, i když je to víkend co víkend. Určitě bych dokázal překousnout jedno sekání v neděli, a to právě proto, že je vyhláška teprve tak krátce schválena.

Na závěr bych Vám chtěl, paní Zubalíková, sdělit, že nás také lidé upozornují na vyhozené elektrické spotřebiče (mimo chodem např. lednice bez kompresoru) před Vaším, jistě krásným penzionem, v krásném koutku Šluknovského výběžku, které jsme od Vaší nemovitosti nejednou odvezli bezúplatně do obecního sběrového dvora, aby nekazily vzhled obce, jak to řeší Zákon o obcích. Rádi to však ku prospěchu všech návštěvníků, kteří náš kraj mají rádi, uděláme.

Tímto bych se chtěl omluvit všem, kterým jsem svým jednáním v souvislosti se sekáním zeleně v neděli způsobil jakoukoli újmu.

Milan Pešek

MATEŘSKÁ ŠKOLA JIŘETÍN POD JEDLOVOU

Měsíc červen patřil dětem

V prvním týdnu jsme navštívili malou farmu v Horním Podluží, kde jsme prožili krásné dopoledne nejen se zvířaty, ale poznávali jsme zemědělskou techniku a zkusili si řídit i traktor.

Ve středu jsme se vydali do nedalekého lesa za lesními skřítky. Děti hledaly po lese dopisy s úkoly a ukryté klíče od pokladů. Získanými klíči jsme na konci cesty otvírali poklady, které byly plné sladkého překvapení.

Týden jsme ukončili celodenním výletem do Liberce. Cesta vlakem a dopoledne strávené v Lunaparku byl pro děti nezapomenutelným zážitkem. Druhý týden jsme trávili společně s kamarády z Horního Podluží.

V úterý jsme se vydali společně autobusem do Benešova nad Ploučnicí. Tam na děti čekala v zámecké zahradě pohádka „Princ Bajaja“. Poté si děti vyzkoušely, jak se žilo v dávných dobách – prání prádla, mletí obilí, výzbroj šermířů...

V pátek jsme se setkali u hasičů v Horním Podluží. Společně jsme plnili úkoly na stanovištích a poznávali techniku. Cesta do školky hasičským autem je pro děti vždy největší odměnou.

Třetí červnový týden jsme věnovali výletům po okolí.

V pondělí přišel do školky od Vildy dopis, ve kterém nám poslal mapu cesty a úkoly, které musíme cestou na hrad Tolštejn splnit. Na tuto výpravu jsme se vydali společně s kamarády z Hornáku. Na konci nás čekalo velké překvapení. Vilda nás pozval do hradní restaurace, kde byl pro děti připraven slavnostní oběd.

Ve středu sedm předškoláků převzalo od p. Dvořáka svůj strom s pamětním listem. Dnes už v aleji roste 21 dubů letních.

Poslední červnový týden se nesl v duchu loučení s předškoláky.

V pondělí jsme navštívili s předškoláky 1. třídu. Paní učitelka Horáková děti

přivítala a zapojila je aktivně do vyučování. Dětem se ve škole moc líbilo a už se těší na září.

Ve středu přijelo do školky divadlo „Koloběžka“ s vodnickou pohádkou.

V úterý 28. června za přítomnosti rodičů předškoláků a paní učitelky Hobzové a Horákové se konalo „slavnostní šerpování“.

Šest předškoláků se přítomným představilo a svědomitě plnilo úkoly. Paní učitelky s radostí dávaly Robíkovi, Filipkovi, Karolínce, Leničce, Lucince, Honzíkovi „1“.

Po splnění úkolů byly děti pasovány na „školáky“, odměněny knížkou, upomínkovým listem a balíčkem.

Společným posezením u dortu a kavičká jsme slavnostní odpoledne ukončili. Druhý den nás čekal „pohádkový karneval“. Děti převlečené za pohádkové postavičky čekalo rozloučení se školáky a pasování nových předškoláků na příští školní rok.

Princezny, vodník, pan král, kašpárek, šmoulové, včelka, motýlci, zajiček a mnoho dalších celé dopoledne tancovali, soutěžili a průvodem se vydali na náměstí, aby kolemjdoucím popřáli hezké prázdniny a obdarovali je sladkostmi.

Velké poděkování patří firmě EUROGREEN za finanční dar 2000 Kč a firmě SAMAT za finanční dar 1000 Kč. Dále děkujeme p. Nožičkovi, p. Dolejšovi, personálu na Tolštejně a p. Čapkové za sponzorské dary.

Paní učitelky Hanka a Radka

Foto Karel Kříž

Až zase přiletí čáp ...

V polovině léta mohl každý, kdo míjel dolnopodlužský kostel, spatřit hejno čápů, kteří se usadili na věži kostela. Čápa vidět – nový přírůstek do rodiny čekati. Tato symbolika napadne asi každého. Já se pokusím tuto symboliku srovnat s „životem“ dolnopodlužského kostela. Začátek nového života – narození – znovuzrození – kostel v Dolním Podluží svou „životní pouť“ započal již v 16. století, kdy původní dřevěný kostelík uvolnil své místo kamennému kostelu. Dokončení této kamenné stavby je datováno letopočtem 1548, který se nachází na vstupním portálu kostela. Od 16. století prošel kostel několika stavebními úpravami. První proběhla údajně v letech 1720–1734, kdy kostel získal převážně barokní ráz. Zrenovovaný kostel byl vysvěcen 27. června 1734. Věž byla dostavována dodatečně, dokončena byla pravděpodobně v roce 1751. Docela bohatý „život“ na jeden vesnický kostel nebyl však zcela jedno-
duchý. V roce 1867 zachvátil věž koste-

la požár. Ta pak na svou obnovu čekala celých 15 let. Díky houževnatosti místních obyvatel se vše zdařilo a obnova věže tak byla v roce 1883 dokončena. Těmito stavebními zásahy získal kostel svou současnou novogotickou podobu. V této podobě přečkal obě světové války, období komunistické nadvlády, až do současnosti. Současná doba mu však příliš nepřála. Možná to bylo zapříčiněno předchozím „obdobím temna“, kdy sakrální památky nebyly příliš v centru pozornosti, možná to i bylo zapříčiněno novou dobou, kdy se naopak sakrální památky staly centrem pozornosti zlodějů, zlodějíčků, překupníků a různých vandalů. Na lepší časy svitlo v létě roku 1991, kdy se prostřednictvím finanční pomoci z Německa podařilo opravit střechu a plášť věže kostela. Jednání s německou stranou vedl správce farnosti P. Alexej Baláz, který se zasloužil o úspěšné dokončení celé rekonstrukce. Avšak ani nová střešní krytina nezabránila dalšímu chátrání kostela, neboť na

již poškozený krov se nepodařilo získat potřebné finanční prostředky. V současnosti je kostel uzavřen kvůli značnému havarijnímu stavu. Nosné konstrukce stropu a krovu jsou vážně narušené hnilobou a dřevokaznými houbami. Došlo k deformaci některých stropních trámů, což způsobilo pokles krovu místy až o 10 cm a zlomení některých prvků krovu. Následkem toho opadaly kusy omítky a ve zdivu se objevily trhliny. Nosná konstrukce stropu a krovu je dokonce v takovém stavu, že hrozí zřícení stropu a krovu kostela. Smutný by to byl konec jednoho kostela. Ale „život“ jde dál, neboť tento stav vyburcoval několik nadšenců, kteří v roce 2006 založili občanské sdružení. Sdružení na záchranu kostela sv. Kateřiny si dalo za cíl

získat finanční prostředky na záchranu tohoto kostela a zabránit tak jeho dalšímu chátrání. Zpočátku se podařilo zrealizovat několik nejnnutnějších zabezpečovacích prací jako bylo statické zajištění stropu a odlehčení stropní konstrukce. Vedle těchto prací se podařilo provést několik drobných, ale i rozsáhlejších oprav. Většina z nich byla financována z vlastních zdrojů sdružení. S využitím finančních prostředků dotačních titulů, příspěvků obci Dolní Podluží a Horní Podluží a sponzorských darů se podařilo zafinancovat projektovou dokumentaci statického zajištění opravy krovu kostela. Dále byly doplněny okapové svody a okapy, vyměněny nevyhovující střešní vikýře, instalovány ochranné sítě vtráží a provedeno oplechování římsy po obvodu věže kostela. Koncem minulého roku byly na pokyn pracovníků Národního památkového ústavu provedeny restaurátorské práce na zajištění malířské výzdoby v interiéru kostela. Nadále však zůstává nejvyšší prioritou oprava krovu a stropu kostela. V roce 2010 byl započat projekt I. etapy rekonstrukce kostela spočívající ve statickém zajištění a výměně poškozených částí krovu v oblasti presbytáře. Tak jako se nový život rodí v bolestech, tak i tento projekt provází od počátku různé těžkosti, byrokratickými překážkami počínaje a finančními problémy konče. Na realizaci této I. etapy byly příslibeny finanční prostředky z dotačního titulu Programu rozvoje venkova ve výši 1 350 000 Kč. Finanční prostředky však sdružení získá až poté, co bude dokončena tato I. etapa. V měsíci září by měl z výběrového řízení vzejít dodavatel stavebních prací a zmiňovaná rekonstrukce kostela by měla začít. Doufáme, že se to vše obejde již bez větších problémů a až příští rok na věž kostela opět zavítají čápi, bude toto nejtěžší období již za námi.

Ze sdružení Jana Křížová

Zázraky se dějí ...

Začátkem srpna neodolala překrásnému výhledu z věže kostela sv. Kateřiny v D. Podluží čapí rodinka. Mnozí z nás několik dnů vzhlíželi ke kostelní věži s nadějí, že zase uvidíme alespoň jednoho čápa majestátně se rozhlížejícího po okolí.

Zřejmě čápi hledali jen čerstvě posekané louky, aby si naplnili žaludky. Možná je ale zaujala mravenčí píle pana Bezchleby, který prakticky každou volnou chvíli věnuje činností směřujícím k záchraně kostela sv. Kateřiny. A tak třeba obdivovali přípravné práce na záchranu stropní konstrukce kostela, které se chýlí ke konci. Zřejmě se podaří zachránit i původní stropní malby, byť se tím stavební práce podstatně prodraží. Konečně není záchrana kostela odkázána jen na naše sponzorské dary, neboť se letos podařilo získat první dotaci. Jenže jak už to tak bývá, práce je jako na kostele a tato /a ani event. další /dotace nepokryje všechny náklady, a proto je a ještě dlouho bude vřele vítán každý příspěvek.

Určitě nikdo nepochybuje, že v osobě p. Karla Bezchleby máme záruku, že každá koruna věnovaná na záchranu kostela sv. Kateřiny bude účelně investována.

Dle encyklopedických údajů délka průměrného života čápa bílého je 5–8 let. Myslím, že pokud učarovalo naše okolí čapí rodince nyní stejně jako v letech minulých, jistě osloví i jejich další generace. Poohlédnu-li se zpátky v čas, věřím, že se oprava kostela a kvalita života v našich obcích posune zase o kus kupředu, protože víme, že čekat na zázraky se založenými rukama nemá smysl.

Lenka Martinková

Foto Radovan Horáček 2x

Jak sponzorovat záchranu kostela?

č. účtu: 78-5107530477/0100

V rámci **veřejné sbírky** lze finanční příspěvky uložit také do pokladničky umístěné v Pohádkové galerii řemesel v Jiřetíně pod Jedlovou

Další informace: www.sdruzeni.katerina.wbs.cz

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA

DĚKUJEME

Za srdečné blahopřání k 85. výročí narozenin a košíky s ovocem děkují **OÚ v Dolním Podluží manželé Jindřiška a Oldřich Liškovi**

Svým spolupracovníkům ze Sdružení na ochranu dětí a mládeže Dolní Podluží paní **Míle a Herbertovi Böhmovým** a paní **Margitě Nováčkové** děkují za blahopřání a nádherný dárkový koš.

Oldřich Liška

POZVÁNKA

Loretánské slavnosti

17. 9. 2011

LORETÁNSKÝ AREÁL
V RUMBURKU

- 10.00–10.05 Zahájení (nádvoří loret)
10.00–11.00 Slavnost výročí posvěcení loretánské kaple, celebruje P. Karel Havelka, zpívá Svatovavřínecký sbor z Jilemnice (kostel sv. Vavřince)
10.10–10.20 Graciella (soubor renesančního tance z Varnsdorfu)
10.25–10.55 Historická módní přehlídka od středověku po 20. století (The Wings z Liberce)
11.00–11.30 Já jsem muzikant (hudební pohádka Dagmar Čemusové z Českého Dubu, nádvoří Lorety)
11.40–12.10 Italská renesanční světská hudba (soubor Collegium Verbasum z Děčína, kostel sv. Vavřince)
13.00–13.30 Historická módní přehlídka od středověku po 20. století (The Wings z Liberce)
13.40–14.10 Karneval zvířat (hudební pohádka Dagmar Čemusové z Českého Dubu, nádvoří Lorety)
14.20–14.50 Sibijská proctví Orlanda di Lassa (soubor Collegium Verbasum z Děčína, loretánská kaple)
15.00–15.40 Renesanční hudba René Habicha a Jana Dvořáka
15.50–16.10 Představení restaurovaných Svatých schodů
16.30–17.30 Koncert sboru Šenováček a Tyršovské zvonky (kostel sv. Vavřince)

DOPROVODNÝ PROGRAM:

- výstava černobílých fotografií Cesty Franze K.
- komentované prohlídky a zpřístupnění běžně nepřístupných prostor
- tvoření ve výtvarných dílnách
- prodej rukodělných výrobků a regionální literatury
- občerstvení

www.rumburk.farnost.cz - vstupné 30 a 15 Kč

SDRUŽENÍ ŽIVOT DOLNÍ PODLUŽÍ

Doba kamenná v Hartau

Jedenáct dní jsme strávili s dvanácti dětmi z naší mateřské i základní školy v německém Hartau. Téma letošního pobytu byla „Doba kamenná“. Děti obdržely kostým pravěkého člověka, zahráli jsme si společně hry na poznávání přítele a po celý pobyt jsme byli jedna „tlupa“. Kromě nás se totiž pobytu účastnilo ještě deset polských a německých dětí. Program byl nádherný, navštívil nás mineralog, aby nám ukázal předměty z doby kamenné, povídal nám o sopkách a ukázal kameny z té doby. Za úkol jsme si mohli opracovat kámen pomocí šmirkového papíru a nechat si ho na památku. Byla připravena olympiáda, při které jsme vyráběli bubny, luky a šipy, postavu pračlověka, malovali jsme klackem na plátno a zdobili kameny. Také jsme si ukázali, jak se vyrábí rybářský prut, a mohli jsme si jít ulovit ryby. Německé děti byly v chytání úspěšné, a tak jsme si ryby také ogrilovali. Po celý tábor jsme se chodili koupat na jezero Kristýna a do Olbers-

dorfu. Vyzkoušeli jsme si škrábání obrázku mamuta do itongu a společně zhotovili plátno jeskynních maleb. Jako již tradičně jsme se i tento rok vypravili do lesního divadla na představení „Poklad na stříbrném jezeře“, které se všem moc líbilo. Děti na tomto táboře byly skvělé,

krásně si poradily s jazykovou bariérou a komunikovaly skvěle mezi sebou. Na závěr pobytu jsme si připravili krásné vystoupení s tancem z doby kamenné a představení se hrou na bubny. Děkuji paní Margitě Nováčkové a Monice Zoserové za vzorný dohled na děti.

EUROREGION NISA
TE. 1. Máj 83626, 460 01 Liberec III, Česká republika
www.enr.cz, www.europa-nisa-njua.org

Europäische Union. Europäischer Fonds für regionale Entwicklung: Investition in Ihre Zukunft / Evropská unie. Evropský fond pro regionální rozvoj: Investice do vaší budoucnosti

Ziel 3 | Cíl 3
Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
2007-2013. www.ziel3-cil3.eu

Projekt č. 0312.01/100211/CZ.4/1/02
s názvem „Přeshraniční spolupráce sdružení Život z Dolního Podluží“

Týdenní tábor v Jiřetíně pod Jedlovou

Společně s německými a polskými dětmi jsme díky projektu zorganizovali týdenní tábor v penzionu „Pod Jedlovou“. Celkem se účastnilo 42 dětí, pro které jsme připravili bohatý program. Podnikli jsme pochod na Jedlovou a Křížovou horu. Nadchl nás krásný výhled z hradu Tolštejn a vyprávění pana Čecha o pracovních podmínkách ve stříbrných dolech v dávných dobách. Uskutečnili jsme také dva pěkné výle-

ty do Kyjovských skal s průvodcem panem Rožánkem, kterému chceme moc poděkovat za vyprávění o loupeživých rytířích, o vyhlídkách, obchodních cestách.... Nezapomněli jsme také navštívit Dům českého Švýcarska v Krásné Lípě a doubeckou Starou hospodu se dřevěnými sochami. Mnoho času jsme strávili ve sportovním areálu kde jsme se vykoukali, zahráli si golf, fotbal a volejbal. Uspořádali jsme mezinárodní olympiádu s různými sportovními disciplínami. Každá skupina si vytvořila vlajku a ozdobila si trička dle své fantazie. Opékali

jídlo a paní Houstecké za věnovanou péči.

Miloslava Böhmová, jednatel sdružení

Z HISTORIE

Historický vývoj Podlužska

Za spolek DOMOVINA připravuje **O. Liška – 2. pokračování**

Tak za něho a jeho syna Jindřicha vznikla dnešní: Lípová (Hainspach), Mikulášovice (Nixdorf), Lobendava (Lobenau) a řada dalších obcí v České Kamenici. Aby přilákali hlavně německé osidlenec, slíbili zachovávat jejich zvyklosti, svobodu, ale především právo jazyka. Mezi přistěhovalci pak platil německý zákon. Novým osidlencům přiděloval půdu tak zvaný „lokátor“. Ten byl zodpovědný za správu a průběh osídlování a podléhal jen šlechtickému majiteli celého panství. Lokátorovi příslušel pod pravomoc dědičný soud, pivovarní a pekařské právo (právo vaření piva a pečení chleba). Vlastnil také větší pozemky. Za vlády Přemysla Otakara I. – od r. 1198 českým králem, ale hlavně za vlády Václava I. z rodu Přemyslovců – od r. 1230 českým králem, a Otakara II. se připisuje počátek německé kolonizace v českých zemích. Přistěhovalci měli pomoci rozvinout zemědělství, řemesla, vědu a umění, a tím také výrazně zvýšit kulturní život celé země.

Není pro nás nezajímavé říci si také něco o našich sousedech. Dle historických dokladů bylo saské Großschönau založeno okolo roku 1150. Osídleno bylo hlavně Franky (západogermánský kmen). Také zde lokátoři přidělovali lány (pásky) k tomuto účelu určené půdy, která zde představovala asi 24 ha, a to na obou stranách potoka Mandavy. Až do r. 1587, než se Großschönau stala žitavskou správní obcí, střídali se často majitelé území. V r. 1546 získal Oldřich Nostic (Ulrich von Nostitz) Großschönau. Jako císařská rada, vrchní úředník Budyšina (Bautzen) a vrchní zemský úředník Horní Lužice hrál zde v našem kraji významnou roli. Byl také pánem Hainewaldu, Bertsdorfu, Oberwitzu a dalších deseti obcí. Jeho syn Hertwig zdědil Großschönau a Bertsdorf, které pak r. 1587 za 26.000 tolarů prodal Žitavě. Zemřel r. 1607 na svém panství ve Varnsdorfu.

Celé toto území bylo vždy v úzkém spojení s Čechy a teprve 30.5.1635 bylo ukončeno pražským mírem.

Pro snadnější orientaci je třeba rozlišovat **léno**, to znamená propůjčené právo užívání, a **osobní vlastnictví**. V dávné minulosti byla Großschönau lénem panství Krásný Buk. Hrad Krásný Buk byl postaven začátkem 13. století na západním břehu řeky Křinice. Z podhradí vznikla obec Krásný Buk, dnes předměstí Krásné Lípy. Okolo r. 1230 sídlili na hradě Krásný Buk Berkové z Dubé. Po nich následovali pánové z Lípy. Roku 1319 vyměnil Jindřich (Heinrich) z Lípy území Žitavy, které náleželo panství od r. 1220 a hrady – Rohnau, Oybin a Krásný Buk s českým králem Janem Lucemburským za panství na Moravě. Od krále Jana pak dostali panství Krásný Buk s Rumburkem Wartenberkové jako léno. K osudu hradu Krásný Buk se ještě dostaneme později, protože jeho osud je podobný osudu Tolštejna.

Novým osadníkům po přijetí povinnosti o robotě byl přidělen pás země, nejvíce na obou stranách údolím protékajícího potoka. Tento pozemek byl dán obyčejně k bezplatnému dědičnému převodu majetku. Pozemky jednotlivých selských stavení nedosahovaly až k potoku, jak bylo uvedeno 18. 3. 1613 ve staré soudní knize Niedergrundu (Dolního Podluží). Tak vznikaly na obou stranách potoka průběžné pásy louky, tak zvané luhy, německy Aue, které byly obecním majetkem a sloužily k všeobecné potřebě obyvatel. Zde se pak pásli dobytek. Luhy byly po celé délce oploceny a tento plot se nazýval – lužní plot, nebo také obecní plot. Luhy tedy původně sloužily jako pastviny, byly neosídleny a nezastavěny. Osady nevykázovaly mimo selská stavení, žádné jiné stavby. Tehdy nebyl ještě žádný rukodělný stav. Každý osidlenec byl ve všem odkázán jen na svoji zručnost.

pokračování příště

SERIÁL

Podstávkové domy

~ 5 ~

Z německého originálu přeložil Miroslav Kabeláč

Ačkoli tyto závěry G. Heitze /21/ platí pro západní Sasko, bez problémů je můžeme převzít i pro oblast ležící po obou stranách české státní hranice, to znamená i pro Lužici, a stejně i zjištění, že ...“měšťané ze Saské Kamenice běhli nejen plátno vlastní země, ale také plátno cizí.“ /21/ Heitz uvádí důkaz, že v roce 1533 přicházelo na saskokamenické bělidlo 47,2 % zahraničního plátna, jež jistě přicházelo i z horské oblasti Lužice, kde žili mnozí vesničtí tkalci.

Další krok zpět znamenala třicetiletá válka. „Charakteristickým rysem pro hospodářskou situaci bezprostředně po ukončení války byl masový úbytek výrobců. Nejvíce utrpělo zemědělské obyvatelstvo ... Řemeslná výroba klesla rovněž.“ /3/ Pro lužickou oblast po třicetileté válce a po protireformační však znamenal doplnění nedostatku obyvatel vesnice příchod tzv. exulantů, kteří musili pro svou víru opustit habsburské dědičné země. Také proto vznikaly i četné osady nové. Jednou z dnes nejméně známých je v roce 1722 vzniklý Ochranov /něm. Herrnhut/. R. Ander k tomu podotýká: „Přiliv exulantů z Čech, Moravy a Uher vedl k vzestupu textilní výroby, zvláště lněných výrobků, a tím i k výstavbě nových sídel. Pozemkoví vlastníci a městské panstvo odevzdávali rádi málo výnosná pole sedlákům do dědičného nájmu, kteří často se musili zavazovat k tkalcovské výrobě a platit k tomu činži za stav. Kromě čtyř obcí, jež vznikly mezi lety 1657–1670, vznikaly nové části vesnic a nová sídla ...“ Z tohoto důvodu se měnily vesnice nyní definitivně na sídla tkalců – rolníků. Na české straně se objevovaly zase osady sklářů – rolníků. Nákladnické zájmy nyní překračovaly nezdědku hranice tak, jak vůbec byly časté samotné styky lidí z obou stran státní hranice. To začínalo v oněch dobách, kdy se hranice často měnily. Šlechta mohla tehdy rychle ztratit své vesnice, protože je prohrála,

prohrala nebo jiným způsobem pozbyla. Majitelé vsí byli pak střídavě světští, duchovní a nebo měšťtí, nebo pocházeli dokonce z druhé strany hranice. K tomu je nutné připomenout, že Lužice patřila mezi lety 1355–1635, tedy téměř 300 let, přímo k českému státu. Nelze ani zapomenout, že hranice se často určovaly svévolně. Tak byl určen vesnický potok v Oldřichově na Hranicích poblíž Hrádku nad Nisou jako státní hranice mezi Saskem a Čechami, náležejícími v té době k habsburskému soustátí. Velmi mnoho podstávkových domů na saské straně vděčilo za svůj vznik možnosti /a zvyku/ obstarat si stavební dřevo na české straně. Propustná hranice mezi habsburským mocnářstvím a Saskem umožňovala pašování řemeslných výrobků a denní cesty do práce přes hranici. Také hranice mezi ČSR, první československou republikou, a Saskem, částí tzv. výmarské republiky, byla po roce 1919 propustná. Těto skutečnosti vděčily za svůj život před rokem 1933 a po něm němečtí antifasisté. Mnohá tiskovina napsaná v ČSR v protihitlerovském duchu se naopak touto hranicí dostávala do tehdejšího fašistického Německa. Nakonec byla tato hranice mnohovlášským dikťátem zrušena, a tzv. sudetská župa vtělena do III. Říše.

V současnosti se tu silně rozvíjí vzájemný pohraniční turistický ruch, rozmanité jsou kontakty mezi lidmi obou zemí.

DOMNĚNKY O VZNIKU STAVEBNÍHO ZPŮSOBU

Počátky vývoje podstávkových domů se podle dodnes zachovalých staveb mohou klást do doby před 350 lety. Při zkoumání velmi starých stavení, např. jezdeckého domu v Neusalza – Spremberg, jež vznikl kolem roku 1650, je stavebnímu odborníkovi na první pohled jasná jejich vyzrálá konstrukce. Lze ji umístit do jisté vývojové řady. Podle stavebních zkušeností s jinými dřevěnými stavbami lze předpokládat, že jejich předchůdkyně zde stály patrně ve 14. nebo 15. století.

pokračování příště

Tolštejnské jubileum

Letos v červnu uběhlo **145 let od otevření hradní restaurace na Tolštejně**, a tak jsme při této příležitosti využili archiv našich předků – Münzbergů, kteří hostinec na hradě postavili a téměř sto let po tři generace provozovali. Po dohodě s p. Krejčím, nynějším nájemcem hradu, jsme přímo v hradní restauraci prezentovali dobové plány a fotografie první budovy hostince, její postupné přístavby, a také fotografie z údržby hradeb, dřívější i současné. Sešlo se nás opravdu hodně, stejně tak jako při první prezentaci, která se týkala domků osady Rozhled a jejich původních majitelů. Počasí nám přálo, po prezentaci se ještě dlouho povídalo...

Tímto děkujeme všem zúčastněným i účastníkům a těšíme se na příští setkání, které bychom rádi uskutečnili při dalších výročních hradu a jeho obyvatel.

Martin Sekyra, Markéta Vovsíková

SAMAT tour – 27. 8. 2011

Poslední srpnovou sobotu 27. 8. 2011 se uskutečnil VIII. ročník cyklistického závodu SAMAT TOUR 2011 v Jiřetíně pod Jedlovou.

Závod, s heslem *Není důležité vyhrát, ale zúčastnit se!*, se již stal oblíbenou tradicí, což dokazuje stále stoupající počet zúčastněných malých i velkých cyklistů. Své síly si přijelo poměřit 134 závodníků. Letošní ročník se také může pochlubit rekordním počtem dětských závodníků, na startu se jich sešlo přesně 104.

Startovalo se ve třech kategoriích:

Kategorie A):

– 1. děti do 5 let

1. místo **Karolína Tlapáková**
2. místo **Lucie Zelená**
3. místo **Anna Bajanová**

– 2. děti od 6 do 10 let

1. místo **Adriana Hladíková**
2. místo **Justýna Zajícová**
3. místo **Lukáš Zoser**

Kategorie B):

– děti od 11 do 15 let

1. místo **Filip Srbecký**
2. místo **Lukáš Kudla**
3. místo **Petr Heene**

Kategorie C):

– ženy

1. místo **Kateřina Marková**
2. místo **Helena Andělová**

– muži

1. místo **Tomáš Podrazil**
2. místo **Aleš Volianka**
3. místo **Jaroslav Novák**

Velkou zásluhu na příjemné atmosféře celého závodu měl moderátor Vratislav Krupa. Vtipným komentářem rozveseloval fanoušky, kteří přijeli podporovat, ale i závodníky samotné.

Pro všechny zúčastněné byl odměnou jedinečný sportovní zážitek a věcné ceny, které věnovali sponzoři akce. Žádný závodník neodešel s prázdnou. Všichni si odnesli žlutá trička s logem akce a občerstvení.

Děkujeme účastníkům závodů, organizátorům a především sponzorům, kteří věnovali pěkné a hodnotné ceny pro všechny závodníky, které byly odměnou za námahu i motivací do dalších sportovních klání. Těšíme se opět na startu v dalším, již IX. ročníku cyklistického závodu SAMAT Tour 2012 v Jiřetíně pod Jedlovou.

Hlavní pořadatel závodu **SAMAT s.r.o.**, výrobce plastových oken a dveří ve spolupráci s Cykloport Bartys Rumburk a Ruli.

Sponzoři cyklistického závodu SAMAT TOUR 2011:

SAMAT, Cykloport Bartys, Ruli, Hörmann, RinaSport, Deceuninck, Noproso, Perník Manufaktury, Kovostroj Bohemia, Milénium, Fima, Eko Servis, Cukrárna Sluníčko, Radek Sadil, Café Dlak, Nobilis Tilia, Haf Haf Shop, Merlin Café, M Studio, Your Lowe italka, Geze, Stavebniny Falta, Mühl, Pil-

kington, Safety Master, Petr Vágr, Novia Fashion, Haas+Sohn, Rybárna Rumburk, Würth, Krupovi-VHM, Telecon Servis, Richter Frenzel, Heroal, Vod, SaM, AB elektro Bukáček, Lužická realitní, Autocamp Kokořín, Amann, Berner, Ratio, Soudal, Cyklomax, Reznictví Vohnout, CCS, Techma, Climax, Cukrárna Venezia, Comtel, Kadeřnictví Maruška, Dárky z věžičky, Knihkupectví Kalivoda, S+K rumburský stavební servis, Mlékárna Varnsdorf.

Barbora Rajtrová, SAMAT, spol. s r.o.

INZERCE

NOVĚ OTEVŘENÁ PRODEJNA VOZŮ ŠKODA

2. polské armády 627/15, Rumburk - tel. 412 332 421, 604 204 127

DOPRAVNÍ ZDRAVOTNICKÁ SLUŽBA s. r. o. Rumburk - obchodní zástupce firmy SAN Plus

▶ AUTOSALON

▶ AUTOSERVIS

- ▶ FABIA
- ▶ ROOMSTER
- ▶ YETI
- ▶ OCTAVIA
- ▶ SUPERB

- ▶ Předváděcí vozy - FABIA, ROOMSTER, OCTAVIA

ŠKOFIN
CESTA K MOBILITĚ

- ▶ Možnost financování vozů na úvěr bez akontace, vyřízení úvěru je samozřejmostí

Poděkování za sponzorský dar

Žáci T. J. Čechie Horní Podluží, vedoucí Martin Šedivý a trenér Hovorka Petr tímto děkují firmě **Lukram-Belden Horní Podluží** za sponzorský dar a těší se na další spolupráci.

Za Čechii Horní Podluží trenér žáků **Hovorka Petr**

INZERCE

KOUPÍME nebo **DLOUHODOBĚ PRONAJMEME** RD nebo rekreační objekt k trvalému bydlení pro rodinu s dětmi v hezkém prostředí Šl. výběžku za přijatelnou cenu. Technický stav není rozhodující. Rodinné důvody, o kontakt prosíme jen přímé majitele. Tel. 734 765 202.

Aerobik

Cvičíme každé úterý od 18 hod.

Těšíme se na Vás v tělocvičně ZŠ Dolní Podluží!

Pohádková galerie řemesel

v Jiřetíně pod Jedlovou

- Soboty a neděle budou tvůrčí podle přání návštěvníků. Mohou si vyrobit podzimní věneček, šperky, loutku, namalovat hrneček, nebo modelovat s keramickou hlinou, aj.
- Nově se v galerii předvádí předení na kolovratu a zpracování ovčí vlny, které si můžete vyzkoušet.
- Od září zde můžete obdivovat nová díla Ing.arch. Vladimíra Cejnara (3m dlouhý vyřezávaný vlak, portréty osobností a loutky)

So a Ne je otevřeno od 13 do 17 h • Mimo provozní dobu se objednávejte na:

E-mail: kamilas.hp@seznam.cz • tel. 606 470 014

PERMONÍK

– měsíčník pro občany a chalupáře Jiřetína pod Jedlovou, Dolního Podluží a Horního Podluží • vydávají OÚ Jiřetín p. J., tel. 412 379 137, 412 379 231, e-mail: obec@jiretin.cz • OÚ Dolní Podluží, tel. 412 379 294, e-mail: urad@dolnipodluzi.cz • OÚ Horní Podluží, tel. 412 379 181, e-mail: obecnurad@hornipodluzi.cz • reg. OÚ Děčín č. 24/93 • inzerci přijímá p. Kapráliková (OÚ Jiřetín p. J.), tel. 412 379 231 • příspěvky čtenářů, jejichž obsah nemusí být totožný s názory a stanovisky redakce, přijímají OÚ • grafická úprava a sazba Jiří Stejskal, tel. 412 379 158, e-mail: info@jiristejskal.cz • tisk TISK Krásná Lipa • náklad 1050 ks • vychází první středu v měsíci • **UZÁVĚRKA příštího čísla je v úterý 27. 9. 2011**

Příští číslo vyjde ve středu 5. 10. 2011